

ՍՈՒՐԲ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ



HOLY TRINITY
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH

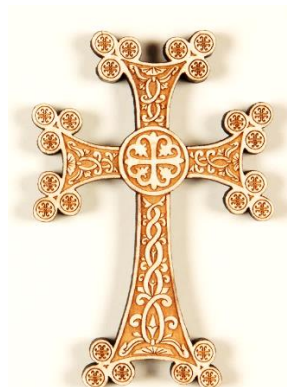
16 Սեպտեմբեր –September 2018
ՎԵՐԱՑՈՒՄՆ ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻ

Ճաշու Ընթերցուածներ
Ես. 49:13-23, Գաղ. 6:14-18, Յովհ. 3:13-21

EXALTATION OF THE HOLY CROSS

Synaxis Readings

Is. 49:13-23; Gal. 6:14-18; John 3:13-21



Քառաթել խաչը կը խորհրդանշէ Քրիստոսի չորս առաքինութիւնները: Վերի մասը՝ սէր, վարը՝ խոնարհութիւն, աջը՝ հնազանդութիւն, իսկ ձախը՝ համբերութիւն: (Գրիգոր Տաթևացի)

The four points of the Cross symbolize the four virtues of Christ. The upper point is love, the lower is humility, the right is obedience, and the left is patience. (Gregory of Tatev)

ՏՕՆ ԽԱՉՎԵՐԱՑԻ ԿԱՄ ՎԵՐԱՑՄԱՆ Ա. ԽԱՉԻ



Այս Կիրակի, Սեպտեմբեր 16-ին Հայ Եկեղեցին կը տօնէ Ս. Խաչի Վերացման Տօնը: Խաչվերացը Հայ Եկեղեցւոյ հինգ տաղաւար տօներէն մէկն է:

Խաչվերացի տօնը կը յիշատակէ Հերակլ Կայսեր կողմէ Քրիստոսի խաչափայտը պարսից գերութենէ ազատագրելը եւ Երուսաղէմ վերադարձնելը: 610 թուականին, իր հզօրութեան գագաթնակէտին հասած Պարսկաստանի Խոսրով թագաւորը կը յարձակի Բիզանդիոնի վրայ: Արդէն 614-ին պարսից զօրքերը կը մտնեն Երուսաղէմ: Ներխուժելով Ս. Յարութեան տաճարը՝ անոնք կը գերեվարեն այնտեղ պահուող Խաչափայտը, որու վրայ խաչուած էր մեր Տէր Յիսուս Քրիստոս: Տիրոջ Խաչը կը տարուի Պարսկաստան եւ մեծ փառքի կարժանանայ: Տեղացիները Խաչափայտին հետ կը վարուին մեծ երկիր-դածութեամբ, ըսելով՝ թէ քրիստոնէաներուն Աստուածը իրենց մօտ է: Խաչի միջոցով կը կատարուին բազմաթիւ հրաշքներ, շատեր դարձի կու գան եւ կընդունին քրիստոնէութիւնը: Այնուհետեւ Յունաց Հերակլ կայսրը Խաչափայտը գերութենէ ազատելու համար պատերազմի կ'ելլէ Պարսից Խոսրով արքայի դէմ: Անոր կ'օգնեն նաեւ հայկական զօրքերը: Պատերազմը յաջողութեամբ կ'աւարտի եւ Տէրունական Խաչափայտը կ'ազատագրուի: Յաղթական Ս. Խաչը հանդիսաւոր թափօրով հայոց Կարին (Էրզրում) քաղաքէն անցնելով կը տարուի Կ. Պոլիս, ուր երեք տարի պահուելէ ետք կը փոխադրուի Երուսաղէմ: Անձամբ կայսրը իր ուսերուն դրած Խաչը կը բարձրացնէ Գողգոթայի գագաթը, զայն տեղադրելով վերանորոգուած Ս. Յարութին տաճարին մէջ: Այստեղէն ալ անուանումը՝ Խաչվերաց, որ կը նշանակէ Խաչին վերացումը, այսինքն՝ Խաչի բարձրացումը:

Խաչվերացի նախորդող Շաբաթ օրը կը կոչուի Նաւակատիք, իսկ Խաչվերացին յաջորդող Երկուշաբթին Մեռելոց Յիշատակութեան օր է: Համաքրիստոնէական այս տօնը միւս եկեղեցիները կը տօնեն Սեպտեմբեր 14-ին, իսկ Հայց. Առաք. եկեղեցին ան կը նշէ Սեպտեմբեր 14-ին ամենէն մօտ Կիրակիին:

Donations to Holy Trinity Armenian Church (Sept.9-14, 2018)

Նուիրատուութիւններ՝ Ս. Երրորդութիւն Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ

Altar Flowers

Hagop & Arpine Altounian

In Memory of their loved one's

(To M. Gumushdjian Library)

Taline Gumushdjian

Lara B Gumushdjian

Ardem & Aline Keshishian

Ani Isnar

Boghos & Zaroug Ishkhanian

Talin Hacat

Zohrab Ashkhen Malkhasian

Karayacoobian

Kohar Palvetzian

Anmahouni Family

(To Sunday School)

Kevoork & Sossy Barounian

Madeline Sahakian

(To Saturday School)

Dikran Zabunyan

Berj & Vergin Akcasu

Harutyun & Alice Akcasu

Sarkis & Arda Keuroghlian

Roy & Sedef Gevrekyan

Dean Cidof

Mihran Karakulak

Seta Tchobanian

Haig & Yeranouhi Kelledjian

Narin Icliates

Ohannes & Anjel Citak

Hagop & Agavni Arslanyan

Aret & Janet Pehlivanyan

Arman Safrazogu

Vahram Derian

Lida Alexanian

Harold Siroonian

Agnes Boghossian

Hacik Seledenk

General

Ara & Calabrina Boyajian

Membership

Aram Chouljian

Louma

Krikor Ozsogomonyan

Bedros & Sonia Kokorian

Pascal & Lori Balakji

Sunday School

Bahar Ozturk

Leaf

Bahar Ozturk

Baptism

Hovnanian Family

Barev Centre

Aram & Jennie Agopian

Robert M. Sutor & Zepur A. Sutor

Kevoork & Ruzanna Arslanian

Raffi & Nova Baghdassarian

Kevoork & Houry Baghdassarian

Manuel & Armineh Boyadjian

Peter & Grace Strang

Hrad Hekimian & Evelyne Gharibian

Abraham & Fironika J. Abikian

Vazken Kerametlian

Steve & Teni Kuumdjian

Hovig & Liset Pilavdjian

Kevoork & Sandra Tikjian

Norman & Marlin Ustun

Avo & Anet Haroutunian

Vartan & Arus Avanesian

Razmik & Amy Van V. Nevasartian

Leonid & Ani Aghamalian

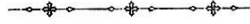
Valeriy Pogosyan & Hasmik

Harutyunyan

Karen Astvatsatryan & Anna Boshyan

Edwin & Yvette N. Der Minassian

Ս. Սեդանի ծաղիկներու եւ թերթիկի նուիրատու՝
Տէր եւ Տիկին Յակոբ եւ Արփինէ Ալթունեան
Խորանի Ծաղիկներու պատրաստում
«Ann's» Ծաղկանոց



The Altar Flowers and the Sunday Bulletin are sponsored by

Mr. & Mrs. Hagop & Arpine Altounian

Altar Flowers provided by

« Ann's » Flowers



Donations to Holy Trinity Armenian Church (Sept.9-14, 2018)
Նուիրատուութիւններ՝ Ս. Երրորդութիւն Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ

In Memory of their loved one's

Taline Gumushdjian
Lara B. Gumushdjian
Darius Gumushdjian
Setrak Isnar
Bogos Guraslan
Jirayr & Bahar Evren
Suren & Alis Evran
Simpat & Ayda Dermen
Adrine Gungordu
Turnayan Family
Socrat Bilenler
Ani Oztakvoryan
Hrant & Arpy Citak
Levon & Silva Mermer
Alis lusikyan
Boujoukian Family
Harutiun & Seta Sahakoglu
Garen Berberyan
Ayda Berberyan
Arman Bosnakyan
Barur & Suzi Damlama

In Memory of their loved one's

Surpuhi Evran
Hagop & Rejan Citak
Murat Karakas
Raffi & Joy Bedrosyan
Alex & Tamar Melconian
Serdal Citak
Arine Kemkemian
Ohannes & Makruhi Karak
Setrak Evihan
Garbis & Annie Evihan
Arthur & Aylin Evran
Egya & Azaduhi Torus
Sara Tomasian
Raffy & Armine Demirdjian
Aram & Tili Isnar
Alice Manougian
Steve Hartunian
Dr & Mrs. Hovsep & Maral
Baghdadlian
Meline Keuroghlian

FEAST OF EXALTATION OF HOLY CROSS



This Sunday, September 16, the Armenian Church will celebrate the Feast of the Exaltation of the Holy Cross. This is the last of the five tabernacle feasts on our church calendar. The Exaltation refers to the return of the True Cross (on which Christ was crucified) from imprisonment and its ceremonious elevation.

In 610 A. D, the Persian King Khosrov attacks the Byzantine Empire and in 614 A. D. the Persian army enters Jerusalem. The Persians seized the Cross of our Lord and took it to Persia. 14 years later, the Emperor Heraclius recaptured the Cross. First he took it to Constantinople, passing by the Armenian city of Garin and 3 years later back to Jerusalem. Patriarch Zakariah of Jerusalem decorated the Cross with flowers and elevated it on the Hill of Calvary.

The other traditional churches celebrate this Feast on September 14th but the Armenian Church celebrates **Feast of Exaltation of Holy Cross** on the Sunday nearest to September 14th.

THE TRADITIONS OF FEAST OF HOLY CROSS

- On the Feast of Khatchverats Pilgrimages would take place, especially to churches and monasteries caring the name of the Holy Cross .One of the most famous pilgrimage sites was the monastery of Holy Cross near Karin.
- For the feast, the main cross of the church was decorated especially with basil leaves. This decorated cross would lead the procession of Andastan. At the end of the procession the basil was distributed to the faithful. People also call basil the flower of Cross.
- On the occasion of the feast in the province of Vasbouragan it was customary to bake a special bread with herbs and share it with poor. In the region of Musa Dagh, during the Feast of Exaltation of Holy Cross the pilgrims would go to the monastery of St. Thomas the Apostle. They would bring the animals for offering and the wheat to prepare traditional harissa. Preparation of harissa was considered to be the privilege of the pilgrims from the village of Yoghounolouk

ԽԱՉՎԵՐԱՑԻ ԱԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ



- Խաչվերացի տօնին կը կատարուին ուխտագնացութիւններ, յատկապէս դէպի Սուրբ Խաչանունը կրող եկեղեցիներն ու վանքերը: Ամենամեծ ուխտագնացութեան տեղերէն էր Կարնոյ լեռներու ստորոտին գտնուող Խաչկայ վանքը:
- Խաչվերացի տօնին օրը կը կատարուի Խաչի թափօր եւ եկեղեցոյ մեծ խաչը կը զարդարուի ծաղիկներով եւ ռեհանի տերեւներով ու կը կատարուի կարգ Անդաստանի: Անդաստանի աւարտին ռեհանը կը բաժանուի հաւատացեալներուն: Ժողովուրդը ռեհանը կը համարէ խաչի ծաղիկ:
- Վասպուրականի մէջ տարածուած էր տօնի կապակցութեամբ համեմով յատուկ հաց թխելու եւ զայն աղքատներուն բաժնելու սովորութիւնը:
- Մուսալեոցիները Խաչվերացի տօնին (Խաչէյն Չադագ) ուխտի կ'երթային Թովմաս առաքեալի վանքը, ու հոն հարիսա կը պատրաստէին: Ուխտաւորները իրենց հետ մատաղացու կենդանիներ եւ ցորեն կը բերէին, իսկ հարիսա պատրաստելը կը համարուէր Եօղունօլուքցիներու մենաշնորհը:

ՏԵԱՌՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ծէսի ընթացքին քահանան որոշակի պահերու խաչի նշանով կ'օրհնէ համապատասխան իրերը եւ ժողովուրդը: Քահանայի խաչակնքելը կը կոչուի Տեառնագրութիւն:

THE PRIEST'S BLESSING

During the service the Priest will blesses faithful and objects with the Sign of the Cross: The Priest's hand is held to form his fingers into the Christogram "ICXC" a traditional abbreviation of the Greek words for "Jesus Christ". The IC XC are the first and last letter in the name "Jesus", or IHCOYC in Greek, and the first and last letter in the name "Christ", or XPICTOC in Greek.



ՆԱԻԱԿԱՏԻՔ



Խաչվերացի տոնին նախորդող Շաբաթ օրը նաևակատիք է, այս տարի Սեպտեմբեր 15-ին: Այդ օրը, ինչպես նաև Խաչվերացին յաջորդող Երեքշաբթի, Չորեքշաբթի եւ Հինգշաբթի օրերը Սուրբ եկեղեցւոյ տօնն է: Ան կը խոհրդանշէ Երուսաղէմի Ս. Յարութեան մեծ տաճարի շինուիլը եւ անոր նուիրագործելու եւ օծելու օրը: Նաւակատիքը կրօնական իմաստով կը նշանակէ Նորաշէն եկեղեցւոյ մը օծման, առաջին նուիրագործութեան եւ կամ օծման տարեդարձի հանդէս:

Հայ եկեղեցին Նաւակատիքներ կը կատարէ նաեւ մեծ տօներու նախընթաց օրը, պահքի խստութիւնը մեղմացնելու համար: Թէեւ պահքին մտէղէնը խստիւ արգիլուած է, սակայն պահքի նաւակատիքին Պատարագէն յետոյ կ'արտօնուի ձկնեղէնի ու կաթնեղէնի օգտագործումը: Այս մեղմացուած պահքի կերակուրը նոյնպէս կը կոչուի Նաւակատիք: Հայ եկեղեցւոյ հինգ ու Տաղաւար տօներու նախընթաց օրերն ալ նաւակատիք են: Վարդավառի, Ս. Աստուածածնի Վերափոխման ու Խաչվերացի նախընթաց Շաբաթ օրը, առաւօտեան Պատարագէն յետոյ եւ Ս. Ծննդեան ու Ս. Յարութեան ճրագալոյցներու երեկոյեան Պատարագէն յետոյ կաթնեղէն ու ձկնեղէն գործածելը նոյնպէս Նաւակատիք է:

NAVAGADIK

The Saturday preceding the Feast of the Exaltation of the Holy Cross is the eve of the feast, this year September 15. That day, as well as the Tuesday, Wednesday and Thursday following the Feast of the Exaltation of the Holy Cross are the feasts of the Holy Church. This feast commemorates the completion and the consecration of Church of holy Sepulcher by the initiative of IV century Empress Helena. In our church Navagadik also means the first dedication or the anniversary of dedication for any newly built church.

The Armenian church celebrates Navagadik on the eve of the big feast days as well. The main feasts, such as the five Tabernacle feasts of the Armenian church have Navagadik on the eve of each feast. In this case, Navagadik means that the fast before each feast prohibiting the use of any animal product becomes less stricter. After the Divine Liturgy, the fasting Faithful are permitted to use dairy products and fish. For 5 tabernacle feasts the use of dairy product and fish is allowed on Saturday: after the morning Liturgy for the Feasts of Vartavar, Assumption of Holy Mother of God and Feast of Holy Cross after the Evening Jeragaluyts Mass for the feasts of Holy Nativity and the Holy Resurrection.

Holy Trinity Armenian Church & Barev Centre's Events

**Sunday,
Sept. 16,
2018**

Feast of The Exaltation of the Holy Cross.

Divine Liturgy at 10:30 AM
Celebrant Rev. Archpriest Fr. Zareh Zarkarian.
Following Divine Liturgy procession of the Holy Cross followed by the blessing and distribution of «Herissa».

**Sept.14,
&
Sept 18,
2018**

Registrations for Sassoun Dance Ensemble

Seniors- Sept 14, 2018 at 8-10 PM.
Juniors - Sept 18, 2018 at 7-8 PM.
At HTAC 920 Progress Ave., M1G 3T5

**Saturday,
Sept. 15,
2018**

Saturday School Re-opening Day.

The classes will start on September 15 at Forest Manor Public School: 25 Forest Manor, Toronto, ON, M2J 1M4

**Sunday,
Sept. 16,
2018**

Sunday School Re-opening Day.

Throughout the academic year the classes take place every Sunday from 10:30am-12:45pm in 'Maral Ishkanian' Hall in the lower level of our church.

**Sunday,
Sept. 23,
2018**

14th Annual Golf Tournament
at St. Andrews vally Golf Club at 11:00 AM

**Saturday,
Dec. 1, 2018
At 7:30 PM**



Ս. Երբորդութիւն Հայց. Առաք. Եկեղեցոյ Ծուխի հիմնադրութեան 90-ամեակի նուիրուած Պաշտօնական Ճաշկերոյթ, «Ս. Արթինեան» սրահէն ներս.
Տոմսի սակ՝ \$75.

90th Anniversary of Holy Trinity Armenian Church Celebration Banquet at M. Artinian Hall. **Tickets \$75.**

**Sunday,
Dec. 2, 2018**

Ս. Պատարագ, Սբ. Ե.Հ.Ա. Եկեղեցոյ 90-ամեակին առթիւ.
90th Anniversary of Holy Trinity Armenian Church **Divine Liturgy.**